

Sygn. akt II CZ 115/13

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Marian Kocon

SSN Iwona Koper (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J. S.

przeciwko A. W.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 27 lutego 2014 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 24 września 2013 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 września 2013 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną J. S. ze względu na jej nieopłacenie. Sąd uznał oświadczenie powoda za niedostateczne do zwolnienia go od kosztów sądowych w zakresie zwolnienia od opłaty od skargi kasacyjnej. W jego uzasadnieniu wskazał, że postanowieniem z dnia 16 lipca 2013 r. oddalił wniosek powoda o zwolnienie od opłaty od skargi kasacyjnej. Wezwanie do uiszczenia opłaty pełnomocnik powoda otrzymał w dniu 22 lipca 2013 r., zatem termin do dokonania tej czynności upłynął bezskutecznie w dniu 29 lipca 2013 r. Odnosząc się do zarzutów skarżącego kwestionujących nieudzielenie mu zwolnienia od opłaty od skargi kasacyjnej podniósł, że powód w ramach działalności gospodarczej prowadzi gabinet stomatologiczny przynoszący mu regularny przychód wynoszący w 2012 r. - 137.941,69 zł i w pięciu pierwszych miesiącach 2013 r. - 40.567,22 zł., przekraczający należną opłatę. Swoje wydatki, bez kosztów utrzymania, powód określił na kwotę 11.200 zł miesięcznie, nie wskazując w oświadczeniu źródeł ich pokrywania. Nie jest wiarygodne – w ocenie Sądu Apelacyjnego - by powód uzyskiwał od osób trzecich stale pomoc w takim rozmiarze, a zaciągając pożyczki, na obciążenie którymi się powołuje, powinien liczyć się z koniecznością ich zwrotu i ocenić należycie swoje możliwości finansowe. Sąd Apelacyjny uznał, że brak jest podstaw, by inne zobowiązania finansowe powoda, takie jak spłata kredytów traktować jako mające pierwszeństwo przed kosztami sądowymi. Wytaczając powództwo przed sądem powód powinien liczyć się z koniecznością ponoszenia związanych z tym kosztów i odpowiednio skalkulować inne swoje wydatki a nawet je ograniczyć. Prowadząc działalność gospodarczą powód ma potencjalną możliwość wypracowania większych dochodów pozwalających pokryć jego zobowiązania.

Postanowienie odrzucające skargę kasacyjną powód zaskarżył zażaleniem zarzucając, że Sąd Apelacyjny mimo obszernego udokumentowania sytuacji majątkowej, bezpodstawnie oddalił jego wniosek o zwolnienia od kosztów sądowych. Podniósł, że Sąd Apelacyjny odrzucił jako niedopuszczalne jego zażalenie na postanowienie w przedmiocie odmowy zwolnienia od kosztów, a także zażalenie na postanowienie o odrzuceniu zażalenia na to postanowienie, co

narusza konstytucyjną zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego. Wskazał, że na wcześniejszych etapach postępowania był całkowicie zwolniony od kosztów a w postępowaniu kasacyjnym odmówiono mu zwolnienia chociaż jego sytuacja majątkowa uległa pogorszeniu, gdyż prowadzona przez niego działalność gospodarcza – gabinet stomatologiczny od dawna jest źródłem strat.

Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i zwolnienie go od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym i zażaleniowym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący nie kwestionuje, że mimo prawidłowego wezwania, nie uiścił opłaty należnej od skargi kasacyjnej, co było podstawą jej odrzucenia.

Postanowienie o oddaleniu wniosku o zwolnienie od tej opłaty, które jako niekończące postępowania w sprawie nie podlega zaskarżeniu zażaleniem na podstawie art. 394¹ § 2 k.p.c., może być poddane przez Sąd Najwyższy kontroli na podstawie art. 380 k.p.c. w związku z art. 398²¹ i art. 394³ § 3 k.p.c. w razie zaskarżenia zażaleniem postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej, jeżeli miało wpływ na rozstrzygnięcie zawarte w tym postanowieniu, co wbrew stanowisku skarżącego, wypełnia zasadę dwuinstancyjności postępowania. Warunkiem takiej jego kontroli, jest zamieszczenie w tym zażaleniu stosownego wniosku, którego nie zawiera przedmiotowe zażalenie, a w każdym razie przedstawienie argumentacji podważającej ocenę o braku podstaw do zwolnienia od opłaty od skargi kasacyjnej.

W podniesionych w tym przedmiocie zarzutach powód nie podważa podstawy faktycznej tego rozstrzygnięcia, lecz kwestionuje wnioski prawne sformułowane w oparciu o nią. W świetle utrwalonych poglądów judykatury przywołanych przez Sąd Apelacyjny, które należy podzielić, stanowisko skarżącego nie zasługuje na uwzględnienie. Decydujący - zdaniem skarżącego - dla uzyskania zwolnienia od opłaty od skargi kasacyjnej, fakt prowadzenia przez niego działalności gospodarczej ze stratą, która nie jest przy tym wynikiem braku przychodów, lecz kalkulacji wydatków (w tym także rzeczowych) na poziomie przewyższającym przychody został, w okolicznościach sprawy prawidłowo oceniony na podstawie obowiązujących regulacji prawnych przez Sąd Apelacyjny.

Brak jest tym samym podstaw do podważenia zaskarżonego postanowienia

odrzucającego skargę kasacyjną, od której nie została uiszczona należna opłata.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c., oddalił zażalenie.